

[Rytter.]

Arbejde har Justitsministeren draget forskellige Konsekvenser, som er lette at overskue, ogsaa med Hensyn til de opstillede Reglers Virkninger, og vi kan derfor med Tryghed gaa til disse Forandringer.

Jeg vender mig derefter til Principerne i Lovforslaget. Disse drejer sig i Hovedsagen om tre Ting: Arv, Navn og Moderens Pligt til at give Oplysning om Faderen. Med Hensyn til disse abstrakte Regler godkender jeg ikke, at Justitsministeren skulde være i Besiddelse af nogen speciel Sagskundskab; man kan ikke med Hensyn til disse som med Hensyn til de omtalte Enkeltheder sige, at dem har Ministeren beskæftiget sig med i lang Tid. Her er der Tale om noget nyt og uprøvet, hvor vi alle nødvendigvis maa staa famlende; den Erfaring, man har paa forskellige andre Omraader, har man ikke her. Dertil kommer, at man med Hensyn til de Regler, jeg var inde paa før, kan overse, hvad de vil føre til, hvilket ikke gælder med Hensyn til selve Principerne i Lovforslaget. Vi bør derfor efter min Opfattelse staa frit paa dette Omraade og diskutere Sagen, saaledes som den foreligger.

Lige saa tilfreds jeg var med Hensyn til Motiverne angaaende Lovforslagets Enkeltheder og den historiske Fremstilling, de giver, lige saa skuffet blev jeg imidlertid, da jeg læste Motiverne med Hensyn til de abstrakte Regler, for der staa i disse Motiver ikke eet Ord til Begrundelse af, at vi skal indføre de foreslaaede Bestemmelser om Arveret, Navn og Oplysning om Faderen. Man nøjes med at opstille et Princip, ud fra hvilket man ganske roligt deducerer og drager de praktiske Konsekvenser. Det gjorde Ministeren ogsaa i sin Fremsættelsestale her i Rigsdagen. Motiverne siger: Det er uretfærdigt, at det Barn, som er født uden for Ægteskab, bliver behandlet saa daarligt, som det bliver. Det staa ogsaa i Familienskab til Faderen, og vi maa drage Konsekvensen deraf, hvilket man saa gør, uanset at det opstillede Princip kan omtvistes, og uanset at Konsekvenserne, som man drager, maaske paa flere Punkter kommer i Strid med det praktiske Liv. Ministeren gør gældende, at Barnet selv er uden Skyld i, at det er blevet Frukt af en løs Forbindelse, og at det derfor har Krav paa den og den Retsstilling, hvilket fastholdes, uanset om man maaske derved kommer til at krænke andres Rettigheder, nemlig hans Kones og hans Ægtebørns. Jeg mener, at jeg med samme Ret kan opstille et andet Retfærdighedskrav og sige, at hvis en Mand med

Kone og Børn indlader sig i en løs Forbindelse, saa ved vedkommende, med hvem han indlader sig i denne Forbindelse, hvorledes Stillingen er, hvorimod hans Kone og Børn er uskyldige.

Naar jeg læser Folketingsdebatterne, fristes jeg desværre til at tro, at man ogsaa derovre har stillet to Principer op og saa deduceret ud fra de to Principer rent logisk uden Hensyn til, om man kommer i Strid med det praktiske Liv eller ikke. Jeg ved, at Udvalgsforhandlingerne derovre er gaaet paa en aldeles glimrende Maade, under udmærket Ledelse fra Formandens Side, og at man har drøftet Problemerne ud fra rent saglige Synspunkter. Men jeg fik af selve Debatten i Folketinget det samme Indtryk som af Motiverne, at man siger: De, der vil have det paa en anden Maade, maa have Bevisbyrden! Det har gjort mig ondt, at vi her i Rigsdagen gaar frem paa den Maade. Det er i Strid med, hvad den højtærede Justitsminister og jeg flere Gange under vore Diskussioner her i Landstinget har været enige om: at den Kommission, der var nedsat om den skandinaviske Lovgivning, har gjort et godt og udmærket Arbejde, netop fordi man har sondret mellem de forskellige Tilfælde ud fra praktiske Synspunkter. Jeg vil minde den højtærede Justitsminister om de Diskussioner, vi tidligere har haft ved Gennemførelsen af Loven om Ægteskabets Indgaaelse og Loven om Ægteskabets Retsvirkninger, endvidere med Hensyn til Spørgsmaalet om Adoption og med Hensyn til Spørgsmaalet om Umyndighed og Værgemaal. Om disse Spørgsmaal var der nedsat en Kommission, og den gav reale Grunde for de Regler, som den foreslog, hvorimod den ikke paa et eneste Punkt opstillede et Begreb, som den deducerede ud fra.

Jeg vil ogsaa bede den højtærede Justitsminister erindre, hvad vi har lært af vore store Jurister, hvad vi har lært af Ørsted, som var den første, der her i Danmark gennemførte det samme Princip, som Ihering gjorde sig til Talsmand for i Tyskland, nemlig, at man ikke maatte opstille Begreber og derudfra deducere, thi saa vilde man uvægerligt komme i Strid med det praktiske Liv. Ørsted tog stærkt til Orde mod det, som han kaldte Begrebsafguderiet. Jeg er ogsaa vis paa, at den højtærede Justitsminister med lige saa stor Glæde som jeg mindes, hvad Julius Lassen, Goos og Bentzon lærte os paa Universitetet. Altid var det det samme: Lad være med i de Stillinger, I kommer til at indtage, at opstille abstrakte Begreber, som kan være